«بازتاب» در آغاز «سکوت» بر چاپ پنجم و سرمقاله‌ها بیش‌تری چاپ شد

بازتاب در مهر: بازتاب در آبان در مهر در آغاز چاپ پنجم و سرمقاله‌ها

بازتاب در مهر ۱۴۰۴ در حالی آغاز شد که چاپ پنجم و سرمقاله‌های آن بیش از چاپ‌های پیشین در آبان و آذر منتشر شد. این روند نشان می‌دهد که نشریه در ماه‌های میانی سال با کاهش مخاطب و محدودیت منابع مالی روبه‌رو بوده است. با این حال، انتشار چاپ پنجم و سرمقاله‌های بیشتر در مهر نشان می‌دهد که تحریریه توانسته است ریتم انتشار را حفظ کند و مخاطبان وفادار را حفظ کند.

سردبیر بازتاب، آقای مهرداد نوروزی، در گفت‌وگو با خبرنگار ما گفت: «چاپ پنجم به معنای افزایش تیراژ نیست، اما نشان می‌دهد که ما توانسته‌ایم بخشی از مخاطبان از دست رفته را برگردانیم و سرمقاله‌ها پاسخ روشن‌تری به پرسش‌های روز ارائه می‌کنند.» او افزود که تیراژ چاپ پنجم حدود ۱۲ درصد کمتر از چاپ اول است و این کاهش به دلیل کمبود کاغذ و افزایش هزینه چاپ رخ داده است.

سرمقاله‌های چاپ پنجم بیشتر به موضوع آموزش عالی، اعتراض‌های صنفی و سیاست‌های پولی پرداخته‌اند. یکی از سرمقاله‌ها با عنوان «سکوت کلاس‌ها» به کاهش حضور دانشجویان در کلاس‌های حضوری اشاره کرده و پیامدهای آن بر کیفیت آموزش را بررسی کرده است. این سرمقاله بیشترین بازخورد را در میان چاپ پنجم داشته و چند روز پس از انتشار در شبکه‌های اجتماعی دانشجویی دست به دست شده است.

در مقابل، برخی از خوانندگان قدیمی بازتاب انتقاد کرده‌اند که لحن سرمقاله‌ها تندتر شده و کمتر به گفت‌وگو با طرف مقابل پرداخته است. سردبیر در پاسخ گفت که هیئت تحریریه قصد دارد در چاپ ششم یک صفحه را به پاسخ‌های خوانندگان اختصاص دهد و نامه‌های رسیده را منتشر کند. او افزود که این صفحه از ابتدای آذر آغاز خواهد شد و هر هفته یک نامه منتشر می‌شود.

چاپ ششم بازتاب قرار است در اواخر آذر منتشر شود و تیراژ آن به گفته سردبیر تا ۱۵ درصد بیشتر از چاپ پنجم برنامه‌ریزی شده است. اگر این برنامه عملی شود، بازتاب نخستین ماه پس از کاهش تیراژ را پشت سر گذاشته است. ناظران رسانه‌ای این روند را نشانه آن می‌دانند که نشریه توانسته است بخشی از مخاطبان از دست رفته را بازگرداند، هرچند هنوز فاصله زیادی با تیراژ پیش از بحران دارد.

سرمقاله‌نویس ما درگذشت

سردبیر ما، آقای منوچهر کاوه، روز سه‌شنبه ۱۴ مهر در سن ۷۱ سالگی درگذشت. او سال‌ها در بخش سرمقاله روزنامه صبح نوین کار می‌کرد و مقاله‌های او درباره آموزش عالی، حقوق کارگران و آزادی مطبوعات خوانندگان زیادی داشت. خبر درگذشت او در شبکه‌های اجتماعی و در صفحه اول روزنامه منتشر شد و همکاران او از سراسر کشور پیام تسلیت فرستادند.

مراسم تشییع روز پنجشنبه ۱۶ مهر از مسجد نارمک برگزار شد و جمعی از روزنامه‌نگاران، استادان و دانشجویان در آن شرکت کردند. برخی از همکاران گفته‌اند که کاوه تا هفته‌ها پیش از درگذشت هنوز سرمقاله می‌نوشت و قرار بود چاپ آبان ماه روزنامه مقاله‌ای از او منتشر شود. این مقاله اکنون به یادبود او چاپ خواهد شد.

کارگاه نقد رسانه برای دانشجویان برگزار شد

کارگاه نقد رسانه ویژه دانشجویان رسانه روز شنبه ۱۲ مهر در سالن همایش دانشکده علوم اجتماعی برگزار شد. بیش از ۸۰ دانشجو از دانشکده‌های رسانه، ادبیات و علوم اجتماعی در این کارگاه شرکت کردند. کارگاه سه ساعت طول کشید و شامل سه بخش اصلی بود: تحلیل سرمقاله، نقد تیتر و بررسی یک پرونده خبری در چند رسانه.

دکتر فرهاد نیک‌پی، مدرس ارتباط جمعی، بخش نخست را با مثال‌هایی از سرمقاله‌های چاپ شده در روزنامه‌های محلی اداره کرد. او نشان داد چگونه یک سرمقاله می‌تواند بدون ذکر نام، موضع یک نهاد را تضعیف کند و چگونه زبان تند اما مستند می‌تواند اثرگذارتر از فحاشی باشد. دانشجویان نمونه‌هایی از سرمقاله‌های چاپ شده در ماه‌های اخیر را تحلیل کردند و نقاط ضعف آن‌ها را فهرست کردند.

بخش دوم کارگاه به تحلیل تیتر اختصاد داشت. مدرس نشان داد که چگونه یک تیتر می‌تواند بار ارزشی یک خبر را تغییر دهد و چرا برخی رسانه‌ها ترجیح می‌دهند فعل مجهول به کار ببرند. دانشجویان گروه‌های کوچک تیترهای یک خبر واحد را از سه رسانه مقایسه کردند و نتایج را در جلسه عمومی ارائه دادند. بحث‌ها در این بخش داغ‌تر از بقیه برگزار شد و چند دانشجو درباره سانسور غیررسمی در رسانه‌های دانشجویی اظهار نظر کردند.

بخش سوم به بررسی یک پرونده خبری اختصاد داشت که در آن سه رسانه محلی درباره یک اعتراض صنفی گزارش داده بودند. دانشجویان موظف شدند متن خبر را با سرمقاله‌های مربوط مقایسه کنند و بگویند کدام رسانه بی‌طرفانه‌تر عمل کرده است. دکتر نیک‌پی تأکید کرد که بی‌طرفی به معنای نادیده گرفتن موضع نیست، بلکه به معنای روشن کردن موضع است بدون تحریف واقعیت.

در پایان کارگاه، شرکت‌کنندگان فهرستی از ویژگی‌های یک سرمقاله خوب تهیه کردند که قرار است در شماره آذر نشریه دانشکده چاپ شود. این فهرست شامل پنج بند است: استناد به داده، پرهیز از توهین، روشن بودن موضع، پاسخ‌گویی به طرف مقابل و پیشنهاد راه حل. دکتر نیک‌پی گفت که این فهرست را خود او تهیه کرده است و از دانشجویان خواسته است آن را نقد کنند و پیشنهاد اصلاح بدهند.

ویرایش متن خبرنامه انجمن آغاز شد

ویرایش متن خبرنامه انجمن صنفی کارکنان روزنامه‌های شهرستان از روز شنبه ۱۲ مهر آغاز شد. این خبرنامه هر سه ماه یک بار منتشر می‌شود و تیراژ آن حدود ۱۲۰۰ نسخه است. هیئت تحریریه خبرنامه از ۹ مهر فراخوان داد که اعضا مطلب، عکس و گزارش کوتاه برای چاپ ارسال کنند. مهلت ارسال مطالب تا ۲۰ مهر تعیین شده است.

سردبیر خبرنامه، آقای مهرداد نوروزی، گفت: «بسیاری از همکاران ما در روزنامه‌های کوچک شهرستان کار می‌کنند و هیچ جا برای گفتن مشکلات صنفی‌شان ندارند. خبرنامه می‌تواند صدای آن‌ها باشد.» او افزود که هیئت تحریریه قول داده است هیچ مطلبی بدون اطلاع نویسنده حذف یا ویرایش نشود و هر تغییر با نویسنده در میان گذاشته شود.

کارگاه نقد رسانه برای دانشجویان برگزار شد

کارگاه نقد رسانه ویژه دانشجویان رسانه روز شنبه ۱۲ مهر در سالن همایش دانشکده علوم اجتماعی برگزار شد. بیش از ۸۰ دانشجو از دانشکده‌های رسانه، ادبیات و علوم اجتماعی در این کارگاه شرکت کردند. کارگاه سه ساعت طول کشید و شامل سه بخش اصلی بود: تحلیل سرمقاله، نقد تیتر و بررسی یک پرونده خبری در چند رسانه.

دکتر فرهاد نیک‌پی، مدرس ارتباط جمعی، بخش نخست را با مثال‌هایی از سرمقاله‌های چاپ شده در روزنامه‌های محلی اداره کرد. او نشان داد چگونه یک سرمقاله می‌تواند بدون ذکر نام، موضع یک نهاد را تضعیف کند و چگونه زبان تند اما مستند می‌تواند اثرگذارتر از فحاشی باشد. دانشجویان نمونه‌هایی از سرمقاله‌های چاپ شده در ماه‌های اخیر را تحلیل کردند و نقاط ضعف آن‌ها را فهرست کردند.

بخش دوم کارگاه به تحلیل تیتر اختصاد داشت. مدرس نشان داد که چگونه یک تیتر می‌تواند بار ارزشی یک خبر واحد را تغییر دهد و چرا برخی رسانه‌ها ترجیح می‌دهند فعل مجهول به کار ببرند. دانشجویان گروه‌های کوچک تیترهای یک خبر واحد را از سه رسانه مقایسه کردند و نتایج را در جلسه عمومی ارائه دادند. بحث‌ها در این بخش داغ‌تر از بقیه برگزار شد و چند دانشجو درباره سانسور غیررسمی در رسانه‌های دانشجویی اظهار نظر کردند.

بخش سوم به بررسی یک پرونده خبری اختصاد داشت که در آن سه رسانه محلی درباره یک اعتراض صنفی گزارش داده بودند. دانشجویان موظف شدند متن خبر را با سرمقاله‌های مربوط مقایسه کنند و بگویند کدام رسانه بی‌طرفانه‌تر عمل کرده است. دکتر نیک‌پی تأکید کرد که بی‌طرفی به معنای نادیده گرفتن موضع نیست، بلکه به معنای روشن کردن موضع است بدون تحریف واقعیت.

در پایان کارگاه، شرکت‌کنندگان فهرستی از ویژگی‌های یک سرمقاله خوب تهیه کردند که قرار است در شماره آذر نشریه دانشکده چاپ شود. این فهرست شامل پنج بند است: استناد به داده، پرهیز از توهین، روشن بودن موضع، پاسخ‌گویی به طرف مقابل و پیشنهاد راه حل. دکتر نیک‌پی گفت که این فهرست را خود او تهیه کرده است و از دانشجویان خواسته است آن را نقد کنند و پیشنهاد اصلاح بدهند